

Ekonomi ve hukuk Adana'da buluştu

26.04.2024

Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün: “Ekonomik başarı daha iyi yargı ile mümkündür”

Daha İyi Yargı Derneği'nin, “A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu”nu iş ve hukuk dünyasına anlatmak için başlattığı “Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları”nın 15'incisi, 25 Nisan 2024 Perşembe günü Adana'da gerçekleşti. Önceki Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları, sırası ile Denizli, İzmir, Bursa, Mersin, Edirne, İstanbul, Hatay, Kayseri, Çanakkale, Gaziantep, Konya, Antalya, Diyarbakır ve Van'daydı.

“Sürdürülebilir Büyüme İçin Daha İyi Yargı” başlıklı Adana buluşmasının açılışında Türk İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, Çukurova Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (ÇUKUROVASİFED) Başkanı Berman Mantı ve Adana Barosu Başkanı Av. Semih Gökayaz konuştu. Ardından, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Özatay “ekonomide bizi neler beklediğini”, Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün de “ekonomik istikrar için daha iyi yargının gereğini” anlattı. Buluşmanın son bölümünde ise Av. Mehmet Gün ve Prof. Dr. Fatih Özatay katılımcıların sorularını yanıtladı. Katılımcıların konuşmalarından öne çıkanlar şöyle:

Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Av. Mehmet Gün:

“Anayasa Mahkemesi'nin, Danıştay'ın ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) kararlarına uyulmaması ve benzeri birçok sorun, ülkemizdeki fikir ve ifade özgürlüğünün, temel insan haklarının ve hatta mülkiyet hakkının korunması konularında bile hukuk güvencesinin varlığının sorgulanmasına neden olmaktadır. Bu durumda kredi şartları ağırlaşmakta, yerlilerin bile uzun vadeli yatırımları başka ülkelere kaymakta, ülkede uzun vadeli yatırım arzusu yok olurken girişimciler kısa vadeli fırsatları yakalamaya yönelmektedir.

Türkiye'nin bir türlü aşamadığı orta gelir tuzağından kurtulması için işletmelerini güçlendirip uluslararası rekabet gücünü yükselterek dünya ticaretinden aldığı payı artırması gerekiyor. Bunu gerçekleştirmek için iş yapma ortamını geliştirmek, makro ekonomik kararları zamanında ve isabetle almak, makro ekonomi yönetiminin öngörülebilir olmasını sağlamak, mikro ekonomide işbirliklerini çoğaltmak, yatırımları artırmak, işletmelerin serpilip gürbüzleşmesine uygun şartları hazırlamak zorunlu.

Ekonomik başarıyı etkileyen bu ve benzeri sorunların çözümü yönetimdeki istikrar sorununun çözümü ile bu da yargı sorununun çözümü ile başlar. Bu tuzaklardan kurtulmak ise etkin ve verimli çalışan tam bağımsız, daha iyi bir yargı ile mümkündür. Ancak bunun için yargının etkin, kaliteli ve verimli

hizmet üretecek şekilde yalın yapılandırılması, kurumlarının ve mensuplarının şeffaf ve hesapverir olması, yargı hizmet birimlerinin, kalkınmaya en güçlü desteği verecek şekilde yapılandırılması, modern uyumsuzluk yönetim süreçleri ile güçlendirilmesi gerekir. Ekonomik başarı, daha iyi yargı ile mümkündür.

Yargı ve dolayısıyla hukukun üstünlüğü Türkiye'nin en ihmal edilmiş sorunudur. Yargı hizmetleri, eğitim, güvenlik, sağlık gibi bir kamu hizmetidir ancak kamu hizmetleri arasında en kötü durumda olanıdır. Devlet gücünü keyfince kullanması konusunda fikir uyumu içinde olan bir zümre istemediği için yargı sorunu hala çözülememiştir.”

Prof. Dr. Fatih Özatay:

“Uygulanan ekonomik program çok eksik bir program. Bu nedenle de programa güven duyulmuyor. Bu güveni sağlanamayınca da Türkiye'nin gereksinim duyduğu dış kaynak girişi yeteri kadar olmuyor. Olmayınca döviz kuru üzerinde baskı oluşuyor. Merkez Bankası döviz rezervleri yeteri kadar artmıyor. Bu da güven bunalımını tekrar güçlendiriyor. Statükoyu değiştirmek gerek. Bunun için hem eğitim alanında hem hukuk alanında reform yapmak lazım.”

TÜRKONFED Başkanı Süleyman Sönmez:

“Sorunlarımızın büyük bir bölümü her ne kadar ekonomi kaynaklı gibi görünüyorsa da ekonomideki yapısal dönüşüm ancak bağımsız yargı ve güçlü bir eğitim reformuyla mümkündür. Dolayısıyla ekonomik kalkınma için eğitime ve demokrasiye sarılmamızdır. Bunun için de hukuk devleti güçlendirilmeli, yargı bağımsızlığı güvence altına alınmalı, uluslararası normlara ve sözleşmelere uygun hareket edilmeli, eğitim sistemimiz, çağımızın gerektirdiği becerilere ve yetkinliklere uygun hale getirilmelidir.

Demokrasi-ekonomi denkleminin sağlıklı olarak, hem ekonomiyi hem demokrasiyi sürdürülebilir kılabilecek şekilde kurulması gerekiyor. Hukukun üstünlüğünü, şeffaflık ve hesap verebilirliği en üst seviyede gerçekleştiren demokratik ve kapsayıcı yaklaşımlarla, orta demokrasi ve orta gelir tuzaklarını aşacak politikaları uygulamaya koyabilmeliyiz. Bunun da yolu her alanda hukukun üstünlüğünün sağlanmasından, tüm paydaşların karar alma süreçlerine dahil edilmesinden, yerel yönetimlerden siyasi partilere ve meslek kuruluşlarına kadar tüm kurumların güçlendirilmesinden geçiyor.”

ÇUKUROVASİFED Başkanı Berman Manti:

“Sürdürülebilir bir büyüme için homojen ve stabil bir yatırım ortamı mutlak şart. Para ürkektir ve her daim kendini güvende hissetmek ister. Uluslararası kredi derecelendirme kurumları bir ülkeyi ölçümlerken öncelikli yargıyı mercek altına alırlar ki bu hiç değişmez bir kuraldır. Her birey ya da kurumsal

yatırımcı her koşulda haklarını savunabilecek demokratik bir iklime tohum ekmek ister.

Türkiye’de yargı ve demokrasi alanlarında yeni reformlara ihtiyaç var. Hukuk ve ekonomiyi bir bütün olarak ele aldığımızda Çukurova Bölgesi, uzlaştırma kültürünün öne çıkması ve hukukun üstünlüğü ilkesiyle bölge ticaretinin merkezi haline gelebilir.”

Adana Barosu Başkanı Av. Semih Gökayaz:

“Ekonomik refahın toplumda yaygınlaşması ve adil bir gelir dağılımının tesis edilmesinde hukuk ve ekonomi, birbirini tamamlayan iki temel disiplindir. Hukukun olmadığı yerde gelişmeden, kalkınmadan, sosyal adaletten bahsetmeye olanak yoktur.

Bireyin, yurttaşlık bağı ile etrafında birleştiği en temel hukuki metin anayasadır. Anayasa ve yasalar, yurttaşın önünü açacak, potansiyelini değerlendirecek, özgürlüklerle yeni fikirlerin ortaya çıkmasına olanak sağlayacak nitelikte olmalıdır. Hayal ettiğimiz ülkeyi kurmak, ancak teminat altına alınmış birey özgürlükleri sayesinde gerçekleşebilecektir. Bu da ancak herkesi kapsayan, temel hak ve özgürlükleri koruyan, temel hakların kullanımını işlevsel kılan bir anayasa ile mümkündür.”